

Aan de wethouders jeugd van de gemeenten
in Zuid-Holland Zuid

Serviceorganisatie Jeugd ZHZ

Postadres
Postbus 388
3300 AJ Dordrecht

T 078 770 2352
E contact@jeugdzhz.nl

Dordrecht, 4 mei 2016

Betreft: wachtlijsten Veilig Thuis

Geachte wethouders,

In deze brief informeer ik u over de wachtlijsten die zijn ontstaan bij Veilig Thuis. Indien u uw college en/of gemeenteraad wilt informeren over de ontstane wachtlijsten, dan kunt u de informatie uit deze brief hiervoor gebruiken.

In het inspectierapport van januari 2016 naar de kwaliteit van Veilig Thuis Zuid-Holland Zuid (ZHZ) is geconstateerd dat Veilig Thuis op het moment van de inspecties (november 2015) voldeed aan de eisen van het triageren¹ van meldingen binnen 5 dagen en het afronden van onderzoeken na triage binnen 10 weken. Er waren met andere woorden op dat moment geen wachtlijsten bij Veilig Thuis ZHZ, terwijl 22 van de 26 Veilig Thuis organisaties in Nederland op dat moment wel één of meer wachtlijsten hadden.

Begin april 2016 hebben wij informatie ontvangen van Veilig Thuis waaruit blijkt dat ook in Zuid-Holland Zuid wachtlijsten zijn ontstaan.

Actuele omvang wachtlijsten

Op basis van geactualiseerde informatie kan ik u mededelen dat er op 22 april 50 meldingen kindermishandeling wachtten op triage (waarvan de langst wachtende dateert van 8 april) en 25 op onderzoek (waarvan 6 sinds januari, 2 sinds februari, 10 sinds maart en 7 sinds april). Alle meldingen kindermishandeling worden direct beoordeeld op urgentie/veiligheidsrisico's en zo nodig geprioriteerd. Dit betekent dat minder urgente meldingen langer op de wachtlijst staan. Meldingen die als urgent worden geprioriteerd omdat de veiligheid van het kind in het geding lijkt, worden binnen de gestelde termijn getriageerd. Bij de triage wordt beoordeeld welke vervolgactie nodig is (bijvoorbeeld in onderzoek nemen of toe leiden naar specialistische hulp).

Daarnaast wachtten op 22 april 54 meldingen huiselijk geweld waar geen kinderen bij zijn betrokken op triage (waarvan 20 vanaf 24 januari en 34 vanaf 23 maart) en 11 op onderzoek (waarvan 5 vanaf 24 januari en 6 vanaf 23 maart).

¹ Triageren is het doorlopen van een beslisproces om bij meldingen van kindermishandeling/huiselijk geweld te beoordelen welke spoed en expertise nodig zijn om in te grijpen teneinde de fysieke en emotionele veiligheid van gezinsleden direct en op termijn te borgen.

Oorzaken wachtlijsten

Er is een aantal incidentele oorzaken aan te wijzen voor de ontstane wachtlijsten:

1. eind januari zijn een nieuw registratiesysteem en triage-instrument in gebruik genomen, hetgeen ertoe heeft geleid dat de administratieve verwerking van een aantal taken aanzienlijk meer tijd kost;
2. in de maanden januari, februari en maart was er sprake van een hoog verzuim als gevolg van ziekte.

Daar komt bij dat het aantal meldingen kindermishandeling in de maand maart 27% hoger was dan het gemiddelde over 2015 (143 versus 113). Het is nog niet te zeggen of deze stijging incidenteel of structureel van aard is. Begin mei wordt het beeld over april duidelijk.

Aanpak wachtlijsten

Veilig Thuis heeft maatregelen getroffen om de opgelopen achterstand in te lopen, onder andere door verbetering van het registratiesysteem en triage-instrument, zodat er meer tijd kan worden besteed aan het primaire proces. Ook het ziekteverzuim is in april gedaald. Daarnaast wordt er door medewerkers van Veilig Thuis overgewerkt. Naar verwachting van Veilig Thuis is de achterstand aan het einde van de komende maand ingelopen.

Daarnaast zijn Veilig Thuis en de Stichting Jeugdteams ZHZ met elkaar in overleg om de eerder gemaakte afspraken over het overdragen van meldingen na triage verder aan te scherpen. In 2015 hebben beide organisaties samenwerkingsafspraken gemaakt. In het transformatieplan van Veilig Thuis dat op 10 december 2015 is besproken in het Algemeen Bestuur van de Dienst Gezondheid & Jeugd (DG&J), is de noodzakelijke transformatie beschreven. De transformatie houdt in dat kinderen en gezinnen die gemeld worden bij Veilig Thuis maar waarover bij triage wordt bepaald dat geen onderzoek noodzakelijk is, worden overgedragen aan het jeugdteam. Het jeugdteam kan dan snel ondersteuning bieden of hulp inzetten om zo de zorgen weg te nemen. Dit draagt bij aan het verlagen van het aantal uit te voeren onderzoeken en daarmee aan het verlichten van de druk op Veilig Thuis. De transformatie moet ertoe leiden dat Veilig Thuis alleen ernstige en complexe meldingen in onderzoek neemt.

De benodigde transformatie vraagt niet alleen verandering van Veilig Thuis, maar ook van andere partners in het jeugdhulpstelsel, waaronder de Stichting Jeugdteams. De ervaring in 2015 heeft geleerd dat hiervoor tijd nodig is. Vanwege de korting op het budget van Veilig Thuis als gevolg van de decentralisatie van de jeugdhulp per 1 januari 2015 (zie hierna bij 'Benchmark Veilig Thuis'), begon Veilig Thuis het jaar 2015 al met een achterstand. Daarnaast zijn de jeugdteams nog in ontwikkeling; de ene jeugdprofessional vindt het overnemen van Veilig Thuis meldingen gemakkelijker dan de andere. Bovendien blijkt er sprake te zijn van een grijs gebied waarvan duidelijk moet worden welke meldingen wel in aanmerking komen voor overdracht van Veilig Thuis aan de jeugdteams en welke niet. Geconstateerd kan worden dat de samenwerking tussen Veilig Thuis en de jeugdteams op gang is, maar zich in een langzamer tempo ontwikkelt dan vooraf gehoopt werd.

Risico's voor de veiligheid van kinderen als gevolg van wachtlijsten

Veilig Thuis werkt gewoonlijk met zogenoemde uitdeellijsten. Meldingen die als urgent worden geprioriteerd, worden direct in behandeling genomen. Andere meldingen worden uitgedeeld aan een medewerker zodra dit kan. Dit lukt gewoonlijk binnen de gestelde termijnen.

De meldingen kindermishandeling die nu op de wachtlijsten staan, zijn zaken die als minder urgent zijn geprioriteerd. Het zijn zaken waarvan ingeschat wordt dat zij niet zullen escaleren. Het is daarnaast goed om te beseffen dat een melding van een vermoeden van kindermishandeling niet altijd betekent dat er ook daadwerkelijk sprake is van kindermishandeling. Het is de taak van Veilig Thuis om meldingen zorgvuldig te triageren. Triage van meldingen kan leiden tot het overdragen ervan aan jeugdteams, in onderzoek nemen of toeleiden naar specialistische hulp. De zojuist beschreven transformatie houdt in dat Veilig Thuis alleen ernstige en complexe zaken in onderzoek neemt om zorgvuldig vast te stellen of er daadwerkelijk sprake is van kindermishandeling. Uiteraard betekent het bestaan van wachtlijsten dat niet alle gemelde kinderen goed in beeld zijn. Overigens kunnen melders bij het voortbestaan van ernstige zorgen over een kind opnieuw melden bij Veilig Thuis, waarna opnieuw de urgentie wordt bepaald.

Op basis van de huidige situatie schat Veilig Thuis de risico's niet zodanig in dat er acuut extra capaciteit nodig is voor het wegwerken van de wachtlijsten. Urgente meldingen worden direct opgepakt en de wachtlijsten met minder urgente meldingen zijn naar verwachting eind komende maand weggewerkt. Veilig Thuis heeft aangegeven de uitkomst te willen afwachten van een benchmark die op dit moment wordt uitgevoerd. De benchmark maakt inzichtelijk of Veilig Thuis beschikt over te weinig capaciteit of dat er sprake is van een organisatievraagstuk.

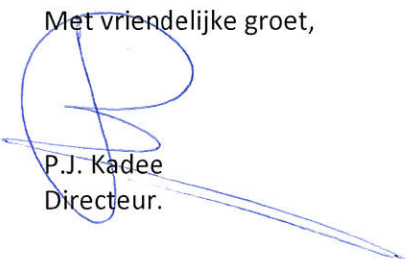
Benchmark Veilig Thuis

Als gevolg van de decentralisatie van de jeugdhulp per 1 januari 2015 is het budget voor de AMK-functie (Advies- en Meldpunt Kindermishandeling) van Veilig Thuis ZHZ per die datum met 39% afgenomen. Dit werd veroorzaakt doordat de egalisatiereserve en autonome middelen van de voormalige financier, de provincie Zuid-Holland, niet ter beschikking van gemeenten zijn gesteld per 1 januari 2015. Door het beschikbaar stellen van incidentele middelen uit het jeugdhulpbudget hebben de colleges van de gemeenten in ZHZ eind 2014 en het Algemeen Bestuur van de DG&J op 10 december 2015 de korting in respectievelijk 2015 en 2016 beperkt tot 21%. Transformatie van Veilig Thuis is noodzakelijk om de taken te kunnen uitvoeren met het beschikbare budget. Adviesbureau Q-consult, dat het frictiekostenonderzoek uitvoert in het kader van de bestuursopdracht naar de positionering van Veilig Thuis, is gevraagd een benchmark uit te voeren naar wat de uitvoering van Veilig Thuis 'mag kosten'. Op basis van vergelijking met een aantal andere Veilig Thuis organisaties moet duidelijk worden of Veilig Thuis ZHZ beschikt over te weinig capaciteit of dat er sprake is van een organisatievraagstuk. Voor dit laatste zijn de organisaties Jeugdbescherming west en de Dienst Gezondheid & Jeugd verantwoordelijk.

Bespreking van de uitkomst van de benchmark staat gepland voor de Stuurgroep Jeugd ZHZ op 2 juni 2016 en het Algemeen Bestuur van de DG&J op 7 juli 2016.

Zolang de gestelde termijnen worden overschreden, zal ik u maandelijks per brief informeren over de ontwikkeling van de wachtlijsten van Veilig Thuis.

Met vriendelijke groet,

P.J. Kadde
Directeur.

